

Poštnina plačana v gotovini.

Br. N.

Snežcu.

Snežec, povej mi to:
Zmerom greš eno pot,
izpod neba na zemljo.

Kdaj boš narobe šel,
gori jo mahnil spet —
z zemlje pod sinje nebo?

Takrat pridružim se,
mehke snežinke me
nežno s seboj poneso.

Rahlo potrkal bom:
Vrata odprite se —
smuknil bom v sveto nebo —

Srečno novo leto!

Zdi se mi, da ne bote dobili tega „Orliča“ v roke do praznikov. Zato nočem zapisati nič voščila za Božič, da ne pride prepozno k vam. S tem pa ni rečeno, da vam ne privoščim za praznike veselja in sreče — dušne in telesne. O, saj veste, prav dobro veste, da vaš „Orlič“ ne more in noče imeti trdega in zavistnega srca.

Voščilo za novo leto pa ne bo moglo priti prepozno. Dolgo je leto in šteje dvanajst mesecev po trideset dni in čez. Za vse leto in za vsak dan posebej vam veljaj voščilo, da bi dobri Bog rosil iz nebes doli obilo blagoslova in milosti na vas — doma, v cerkvi, v šoli, v telovadnici.

Sv. Cerkev začenja novo leto z Jezusom in ga preživlja skozi vse dni dvanajstih mesecev z Jezusom. Sv. Cerkvi je vsako leto srečno leto. Gospod Jezus ji zmerom navrže iz svojega, če ji svet kaj vzame ali ji privoščiti nesrečo in zlo.

Hudo je voščiti srečno novo leto človeku, ki Jezusa ne mara. Kakšno srečo naj mu želim? Vsa sreča je tako opoteča, le sreča z Jezusom je stanovitna, trdna. Orel to dobro ve, zato želi, da bi njegova mladina pogosto zajemala blaženost in veselje iz božjega Srca pri obhajilni mizi.

Izrečno naroča Poslovnik naraščaju: Dolžni so — mesečno prejemati svete zakramente.

Iz mnogih krajev nam potrjujejo pisemca, da naši mali z veseljem držite to lepo in sladko dolžnost. Mnogim je to še premalo — sami od sebe gredo k sv. obhajilu večkrat, morda vsako nedeljo, vsak praznik. Ljubezen do Jezusa jih žene, veselje do lepega, nedolžnega življenja jih vabi.

O, takim je lahko voščiti: Srečno novo leto! Naj vas v novem letu božji Zveličar vse pritegne tesno na svoje Srce, ki tako ljubi vse male, vse nedolžne! Naj vas navduši, da bote Orličji in Orličice za zmerom — Jezusova organizacija!

Zgled vleče. Vaš brat, dijaški naraščajnik Brunislav, nam je poslal pesem. Kaže, da se rad zateka k Jezusu. Isto želi vsem bratom in sestram. Pesem ni popolna, pa jo vseeno radi postavljamo sem, ker je narejena iz ljubezni.

PRED SV. OBHAJILOM.

Na prsi udarjam se grešne
in molim, ko zvonček zvoní:
„O Jezus, srce mi ni vredno,
da vanje ponižam se ti.

Glej, z grehi je že obloženo,
oskrunjena duša je že,
prej, Stvarnik, odpustimi krivdo,
potem pa le pridi v srce.

Prebivaj za večno pri meni,
o Stvarnik, Gospod in Vladar!
Podpiraj v skušnjavi me vsaki,
pomagaj siroti vsekdar!“

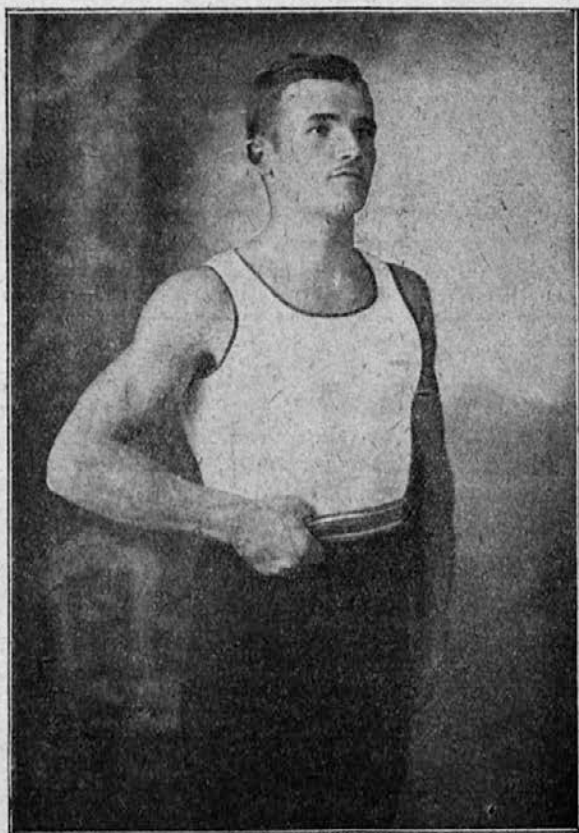
Kako se je postavil naraščaj Brnu.

(Radovednim bravcem in bravkam piše stric Jernač.)

Stric? Da, tudi strica imate! Zelo mnogo hodi po svetu, škornje nosi in fajfo kadi. Zdaj ga je dolgo deževje zadržalo

doma — tudi nove podplate si je dal delati — in tako je dobil čas, da vam pove, kako je bilo v Brnu. Saj drugega vam ni prinesel za spomin. Fige, rožiči in pomaranče tam gori ne rastejo, bombonov pa ne marate, ker to je za otroke, kajne, ne za vas? Zato je rajši nekaj napisal, da bo vsem zaleglo. Torej sedaj pa lepo poslušajte!

Iz Ljubljane v Brno je daleč. O polnoči se vsedeš na brzovlak, se pelješ mimo Zidanega mosta, skozi Celje in Maribor, kmalu potem presekaš jugoslovansko mejo pri Špiljah. Skozi Gradec prideš malo pred poldnem na Dunaj. Tudi jaz sem se tako peljal.

Ivo Kermavner,
načelnik OP in zmagovalec v Brnu.

Na Dunaju mi ni bilo kaj vseč. Jesti imajo premalo, denarja pa preveč, samo nič ni vreden. Takoj s prvim vlakom

sem odrinil čez mejno mesto Břeslavo v Brno. Ob petih sem bil šele tam, zaspan, lačen in črn od dima iz lokomotive. Bilo je 28. julija ravno na petek. Pa sem se vseeno srečno vozil, saj je zgolj prazna vraža, če se reče: Petek slab začetek.

Ali veste, zakaj sem šel tako zgodaj v Brno? Drugi Orli in Orlice so šli skoraj 14 dni pozneje. Zato sem šel tako zgodaj, ker me je brat Nardžič gori napodil. Ta človek samo o tem tuhta, kako bi vam ustregel. Takrat je hotel dobiti nekoga, ki bi sedaj po zimi pasel vašo radovednost v „Orliču“ in pisal o taboru v Brnu. Pa je prišel nádme: „Ti si stric, po vsem svetu se klatiš, pojdi še v Brno in si oglej čehoslovaški drobiž. Zpomni si, kar boš videl, ko se povrneš, boš pisal našim malim in tolžil njihovo radovednost.“ Tako je dejal in jaz sem si mislil: No ja, res sem stric in to nekaj pomeni. Strice in tete je Bog ustvaril zato, da nečakom in nečakinjam „odpustke“ in „štruco“ prinašajo. No ja, pa pojdem. Res, kar šel sem in cel mesec sem bil tam gori, tako mi je bilo všeč.

V Brnu sem se najprej umil, potem sem se najedel in tudi naspal. Bratje Orli tam gori so mi lepo postregli z vsem potrebnim. Ko sem se spet zbudil, sem najprej vprašal, kdaj pridejo Orlič in Orličice v Brno. Pa so se mi smejali in so rekli: „Kdaj pridejo? Hm, ali mislite, vi slovenski stric, da jih bo 100 ali 1000? Če bi jih bilo toliko, bi že mogli reči: Kdaj pridejo? Toda pridrlo jih bo v Brno najmanj 15.000, ti pa ne pridejo kar tako ob določeni uri. Vse popoldne, pa še vse jutro se bodo vozili skupaj.“

„To bo sodnji dan“, sem si mislil. Spomnil sem se namreč na naš domači naraščaj, ki šteje 30 živjakov, pa se trese zemlja in nebo, kadar zaslišijo: Odmor! Če je pozor, so še nekaj mirni. Teh bo pa toraj 15.000! To je 500krat 30! Kaj bo? Dva dni skupaj vendar ne bo mogel biti — „Pozor?“ Ustrašil sem se in sem po strani vprašal, če jih bodo meščani hoteli pustiti v mesto.

„Zakaj vendar ne,“ so se začudili.

„Po mojih mislih ga bodo v dveh urah do tal podrli . . .“

Spet so se smejali: naš naraščaj mora do pičice ubogati, drugače jih kar izključimo.“

„Lejte, lejte,“ sem si dejal, „to bi pa tudi pri našem odseku lahko storili“. Brž sem si naredil voz na robec, da ne pozabim do doma tega modrega nauka.

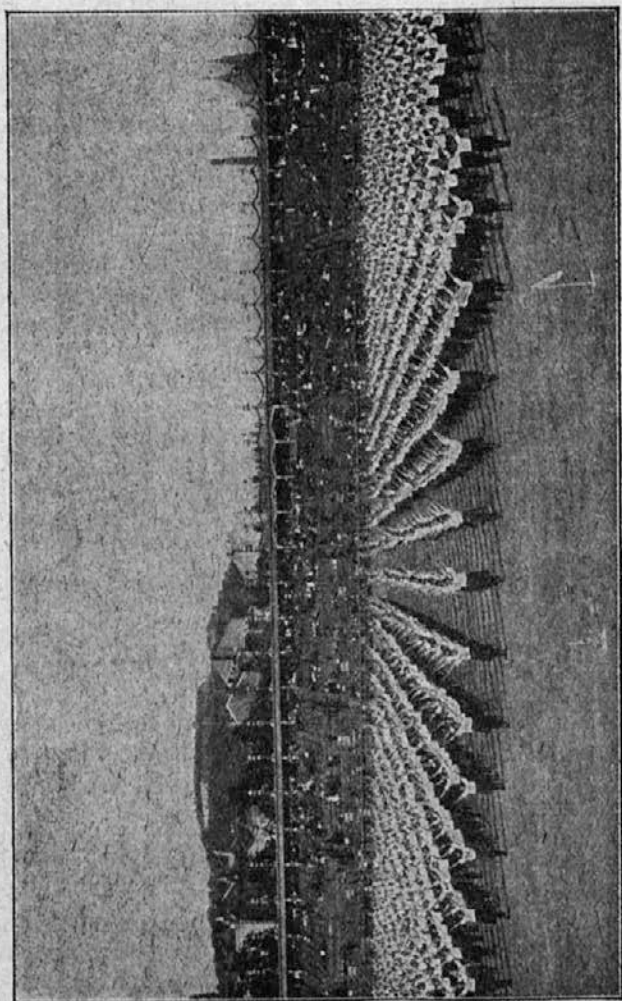
Po kosilu sem jo mahnil na kolodvor. Pri izhodu je že čakala godba in ljudstva vse črno. Majhno sem se še bal, da morda stražijo Brno pred napovedanimi živjaki. Toda preveč vesele obraze so imeli, zato sem hitro uvidel, da je moj strah čisto odveč.

Če se spomnim na vse tisto, kar sem sedaj videl se mi kar v glavi vrti. Al' jih je b'lo! Skoraj toliko, kakor se bere v razdetju sv. Janeza na dan Vseh svetov, koliko so jih angeli za-

znamovali iz vsakega judovskega rodu za nebesa: Iz rodu Rubenovega 12.000 zaznamovanih, iz rodu Gadovega 12.000 zaznamovanih itd. itd. Vsi prihajajoči so bili iz raznih krajev čehoslovaške države.

Al' jih je b'lo!!

Ljudje so veselo pozdravljali: Zdař Buh! Po naše: Bog živi! Kmalu pa niso mogli več vpiti, ker so se sipale vedno nove trume s postaje in hitro korakale ob zvokih godbe v določene hiše na oddih. Ondi jih je čakala mehka slama za ležišče.

Orlice-gojenke pri skušnji za nastop v Brnu.

„Jej, jej, jej, jej! To jih je! Viš, viš, še zmerom novi!“

Tako so vzklikali ljudje. Godcem so morali prinesiti stole, ker so imeli že vse trde noge. Nazadnje so jim prinesli še vode, pa so bili proti večeru vseeno kar plavi v obraz, toliko so morali muzicirati. Pomislite 18 posebnih in 15 navadnih vlakov je pripeljalo 15.000 Orličev in Orličic. Pa tudi precej odraslih je bilo ž njimi.

Vso to množico je bilo treba spraviti iz vlakov, pa prtljago zraven. Potem so jih preštevali, jim popravljali obleko, jih postavljali v red in vrsto. Potem so šele šli v sprevod. Krasno jih je bilo videti.

Morda misli kakšen nevoščljivec, da jih preveč hvalim, češ: Otroci so otroci, saj vemo, kakšni smo mi, taki so bili tudi oni. Po Brnu okrog so zijali, pa prerivali in suvali so se . . .

Ne boš! Čehoslovaški naraščaj se je dobro zavedal, da jih bo gledalo v Brnu na tisoče ljudi in bodo sodili po enem dečku vse Orliče, po eni deklici vse Orličice. Zato so bili do zadnjega silno pazljivi in so natančno ubogali voditelje. Češki časniki so posebno to hvalili, da je bil ves naraščaj zelo snažno oblečen, lepo umit, dobro urejen in silno ubogljiv.

Nekateri so nesli pod pazduho ali v nahrbtniku s seboj dobre reči: kruh, potico, štruklje, klobase, suhe hruške . . . Nič niso zijali po mestu, čeprav so ga prvič videli, nič se niso drenjali in stopali drugim na prste. Vrst niso krivili, temuč so lepo zavili v smer, kjer jim je bila odkazana streha.

Kmalu potem so se porazdelili v manjše skupine in so si šli ogledovat mesto. Vsi so se držali vestno svoje čete, da se ni nihče izgubil in tudi tramvaj ni nobenega povozil.

Skoraj vse čete so si najprej ogledale lepe brnske cerkve. Tam so zahvalili Boga, da jih je tako daleč pripeljal žive in zdrave v Brno. Kako lahko bi bil kdo padel z vlaka ali se kako drugače ponesrečil. Zato so pametno storili, da so se zahvalili Bogu in ga prosili varstva še zanaprej.

Vsi dobri ljudje so jih bili veseli, ko so videli, kako radi gredo v cerkev in kako lepo se v hiši božji obnašajo. Vedeli so: Bog jim bo dal svoj blagoslov.

Res je kmalu prenehal dež, drugače bi ne moglo biti javnega nastopa. Morebiti bi nekateri naraščajniki celo zboleli in umrli. Pa čeprav bi bili kljub dežju telovadilj — kdo bi jih pa prišel gledat? To bi bila huda kazen za pogumne Orliče in Orličice.

Prvi dan je šlo torej vse po sreči. Zakaj? Zato, ker je vsak storil svojo dolžnost in Bog je dal svoj blagoslov. Če bi povsod tako ravnali bi lahko dosegli vse, kar bi hoteli. Kjer pa ne ubogajo, kjer dela vsak po svoji glavi gre vse narobe, vse razpada. Še voditelji rajši uidejo, kakor bi se mučili brez uspeha.

„Oh zakaj nisem pripeljal naših malih s seboj?“ Tako sem vzdihnil. Vendar sem se precej spomnil, da to ni bilo mogoče, in sem naredil še en vozec v robec, da ne pozabim slik in spisa za „Orliča“.

(Dalje.)

Viktor Kocjančič:

Nekaj za vaše zobe.

Ni pomota v naslovu, ne, čeprav bi vi rajši brali zapisano: nekaj za pod zobe. Toda kdo bi se zmerom po otročje pogovarjal z vami in metal pred vas zgolj bonbončke in tržaške fige, pogovorimo se rajši čisto moško in podebatirajmo po orlovsko.

Torej nekaj za zobe. Telovadnih vaj z zobmi za nastope vas seveda ne bom učil, to pa sami veste, da takole sam zase vsak človek precej telovadi z zobmi — zraven pa z brado miga.

Zobje so najtrši del telesa. Nobena kost, tudi najbolj zabita glava ni tako trda, kakor zobje. To pa ni kar tjavendan. Zobje so nam zato taki zrastle, da prav pošteno premeljemo in predrobimo jedi, ki jih namečemo krulečemu želodcu v nenasitno žrelo. Dobro moramo vedeti, da vsaka jed toliko bolj tekne, kolikor bolj jo premelješ in prežvečiš z zobmi. Če bi nametal v želodčno vrečo kar cele kose, bi se želodec prav lepo zahvalil. Kruliti bi sicer nehal, namesto tega bi pa začel rigati in mukati.

Vsako trdo jed — kruh, klobaso, hruško — razdrobi pod zobmi v mehko kašo, potem jo šele poženi navzdol in ji vošči na lahko pot srečno rajžo!

To je enkrat ena.

Zobje so trdi, pa ne razumejo šale. Če nerodno gospodariš z njimi, začno gniti, boleti, majati se — nazadnje jih zmanjka in grda luknja ostane za nečeden spomin. Potlej pa hrustaj, če moreš in spreminjaj kruh v kašo! Tudi govoriti ne boš mogel pošteno, ker jezik ne bo imel prav ustvarjene ograje.

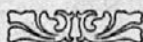
Kriv boš pa sam, ne tvoji zobje. Ali nisi morda nekdanj ž njimi lešnikov trl in orehov klal? Ali nisi ž njimi svinčnikov grizel in nohtov špičil? Taka netelovadna vaja je zelo nezdrava in nič manj nečedna. Če imaš to grdo navado, jo vrzi koj danes med staro šaro, drugače boš kmalu s samimi luknjami v čeljustih zobal svoj vsakdanji kruh. Tudi cukér griziti je silno škodljivo zate in zame in za vse.

Tudi to je enkrat ena.

Zob ne pusti nikoli umazanih! Pri vsaki jedi se ti zapiči nekaj ostankov med zobe in si ondi prav mehko posteljejo, če si nespameten, da nič ne rečeš in še manj storiš. Rajši takole naredi. Ko si se najedel in si se Bogu zahvalil za dari, vzemi kupico mlačne vode in si z grgranjem izperi grlo in zobe. Vzemi tudi mehko ščetko ali krtačico, pa si ž njo lepo po lahkem zbiksaj zobovje. Če že ne storiš tega po vsaki jedi, pa stori vsaj zvečer preden greš spat.

Tista voda ne sme biti zelo mrzla. To zobem škoduje. Tudi hitro menjavanje toplih in mrzlih jedi je nevarna reč. Saj si morda že sam poskusil, kako spreleti vse čeljusti, ako za vročo jedjo vzameš v usta požirek mrzle vode. Vidiš, to ni kar tako!

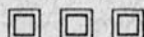
Vse to sem vam povedal brez ovinkov. Če ne bote lepo ubogali in si bote sami po nerodnosti izpljuvali zobe, ne hodite k zdravniku jadikovat, ker bo prepozno, pojdite rajši brez ovinkov h kakšnemu grabljarju, da vam zabije v vaše po nerodnosti škrbaste čeljusti nekaj drenovih grabljarskih zob! —

Škender:

Pismo v nebesa.

Slušajte me, otročiči:	„Lej, preljubi Jezušček,
Božje Detece te dni	lačni stezamo ročice:
v biserni bisagi nosi	kruha ni — — —
svojim ljubljencem dari.	Bolni mamici solzice
Pisemce pošljite v raj:	iz oči otri . . .“
Bratec Jezus, kruha daj.	Bral je pismo mali Jezus
Slušali so otročiči,	in pogačke dal.
pisemce so napisali.	Pa povrhu štokrljo v hišo
pisemce božičnemu Detétu	— ž njo pogančka — je
in v nebesa je poslali.	poslal.

Ivan Langerholc:

Na slepo srečo.

Poslušajte, kako se je naučil naš Janez. Vprašan je bil: „Kaj je katoliška Cerkev?“ Pa je zaropotal: „Katoliška Cerkev je vidna družba vseh pravih ver kristjanov . . .“

In Minka je brala v šoli: „Pes se je vrtil (namesto vrnil) nazaj in ni dobil zajca“.

Vidite, to je branje na slepo srečo. Nekaterim otrokom se tako mudi brati, da pogledajo samo prvi dve, tri črke, potem pa besedo kar uganejo. Včasih zadenejo, največkrat pa ne. In takrat plane kozel na dan, kakoršna sta dva tamle zgoraj napisana.

Drugi so spet prepovršni. Mislijo si menda: „Če bom prav bral, dobro, če pa ne bom prav bral, bo pa že gospod učitelj popravil. Saj je zato v šoli.“ Silno pametno, če bi ne gledala prevelika lenoba iz teh misli.

In kako so zaverovani taki ljudje v svoje branje! Desetkrat mu povej, da ne bere prav, desetkrat bo narobe bral.

„Po slani (namesto „slabi“) tovarišiji rada glava boli.“ Tako bere Jurče. In če mu boš dejal, da ni prav, bo užaljen. V njegovi knjigi je tako zapisano. Ali res? Kaj pravite vi? Saj poznate tisti pregovor, ki ga je Jurče po svoje prebral.

Taka nerodnost silno moti branje in živahnost pri branju. Kdo naj razume tako babilonsko zmešnjavo! Le poslušajte:

„Janez si je kupil nov klobuk. V nedeljo je šel z njim v cerkev: Ali se je Janez postaral z novim klobukom!“

Mlad, čvrst fant, korenjak od nog do glave, pa se bo z novim klobukom postaral? Kdo naj to verjame? Postavil, da, postavil; postaral pa ne.

Tudi pri branju se pokaže, koliko je človek vreden. In zlasti takole površno branje prav lepo pokaže, kakšen si. Zanikern in površen v branju; kako boš drugačen pri delu. Resničen je pregovor: Prehitro narejeno, gotovo skaženo. Tudi pri prehitrem, površnem branju ima svojo popolno veljavo.

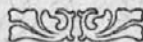
Včasih pa naredi tak površen bravec vendar malo veselja svojim poslušavcem. Če se namreč tako srečno ali nesrečno zmoti, da dobi beseda popolnoma drug pomen. Nate nekaj takih zgle-
dov za smeh in kratek čas!

„Oče, zakaj ste pa hišo požrli?“ je vprašal Jožek soseda, ki je podrl staro hišo in začel zidati novo.

„Kraljevi namestnik si je ogledal novo šolsko poslopje.“ To je bral Jernejček v časopisu.

„Božidarček je sedel na dolenjem korcu mize. Pisal je domačo nadlogo.“

A radi smeha in smešnosti vseeno ni treba prepovršno brati. Boj moraš napovedati svoji površnosti, boj do zmage. Beri z odprtimi očmi. Poglej celo besedo, ne samo prvih dveh črk. Ni-
kar ne imej samega sebe za preveč učenega. Vse to ti bo po-
magalo, da se boš odvadil svoje površnosti.

France Markež:

Pijanec-brrr . . .

Igra za dečke v 2 dejanjih.

Osebe:

France,	} šolarji	Štefek,	} šolarji
Tonček,		Janez,	
Drejče,		Vinko,	
Tine,		Peter,	
Joža,		Groga, pijanec	
Slavko,		Matevž, hlapec.	

I. DEJANJE.

Ob robu gozda. Zadaj vas.

France, Tonček, Drejče, Tine, Joža, Vinko, Peter, stoje v krogu s čelom noter. Šolske torbice imajo na kupu.

1. prizor.

France (sedi sredi kroga, drugi poskakujejo okoli njega in ga dražijo: Možiček, pokaži mi rožiček. Približa se mu zdaj eden, zdaj drugi. France zgrabi Drejčeta za nogo.) Na si že ujet. (Vstane in stopi na Drejčeto mesto.)

Dečki. Alo, Drejče! Možiček!

Drejče (*sede v krog*). Kar začnite!

Tine (*priskoči*). Možiček, pokaži mi rožiček! (*Drejček ga udari po nogi.*)

Drejče. Ujet! Alo za možička!

Tine. O ne! Nisi me obdržal.

Drejče. Tega ni treba.

Joža. Pač, obdržati ga moraš. Le ostani možiček! (*Stopi proti njemu.*) Možiček, pokaži mi rožiček!

Tonček (*pokaže za kulise*). Fantje, tamle gre Slavko. Spet ni bil v šoli! (*Se ozro.*)

Drejče (*vstane*). Se rajši zmerom potepa.

France. Pa ni nič slišal o Napoleonu. Prav mu je. (*Krog razpuste.*)

2. prizor.

Prejšnji. Slavko.

Tonček. Slavko, kod pa hodiš?

Tine. Zakaj te ni bilo v šolo? Vprašali so záte.

Slavko. E, kdo bo venomer sedel in poslušal. Pa še tepe nas učitelj.

France. Če pa ne znaš in nagajaš.

Slavko. Nikoli ne sme tepsti! Naš hlapec Matevž mi je povedal.

Tonček. Matevž pa kaj ve.

Slavko. Kako da ne ve? Saj je sam hodil v šolo, bo že vedel. Pet let je bil v prvem razredu, tepsti se pa le ni pustil.

Tine. Oho, pet let!

Drejče. Se pa uči, pa ne boš nikoli tepen.

Slavko. Kaj se bom učil! Jaz moram tako imeti dobro spričevalo, zakaj ga ima pa Štefek. Pa nimajo doma nič, berači so. Pri nas smo pa bogati.

Tine. Štefek pa tudi zna. Saj bo šel v mestne šole.

Slavko. Kam bo neki šel, berači!

Drejče. Saj res, mestna šola stane, Štefkova mati ima komaj bajto.

Tine (*Drejčetu*). Pa bo vseeno šel, da veš! Neki gospod bo plačeval zanj.

France. Kako da ga danes ni tukaj? Kar izmuznil se je nekam.

Jože. Mudilo se mu je. Ima še opravke pred telovadbo.

Tonček. Štefek je res priden fant. Boste videli, da bo še gospod.

Slavko. Prava reč, če bo. Mene je pa Matevž nagovoril, da bom pijanec. Pa bom res, saj bom imel dosti denarja. Hej, to bom vriskal! (*Hodi ponosno. Dečki se zgražajo.*)

France. Fuj! Grdun! Pijanec hočeš biti? Sram te bodi!

Tonček. Brrr . . . Pijanec!

Slavko. Bom, bom. Da veš!

Drejče. Pustimo ga! (*pobira torbico.*) Pojdimo brž domov, da se pravočasno vrnemo k telovadbi.

Vsi (*pobirajo torbice.*) Pojdimo!

Joža. Pijanec, ti pa bodi kjer hočeš. (*Gredo.*)

Slavko (*za njimi.*) Kar pojdite! Pa onega beračona poiščite! — Jaz pa grem rajši ribe lovit. (*Potiplje se po žepih.*) Pa tobaka nimam več. Bom moral Matevža poiskati, da mi da polovičko. (*Odide v ozadje. Pavza.*)

3. prizor.

Groga.

Groga (*poje za odrom.*) Kaj nam pa morejo, morejo, morejo, če smo vesel' . . . (*Se priziblje na oder.*) Nič, prav nič, kar se pravi nič nam ne morejo. — Ampak ta Drenovec! Kaj pa misli, da je? (*Se opoteka dalje.*) Ne bo me metal iz oštarije, ne! (*Se spotakne in pade.*) Opla, Groga, pa si poskočil! — (*Vstaja.*) O, Drenovec, tisto pa ne, nikoli več ne! — (*Pade spet in se dviga.*) Nikdar več v tvojo oštarijo. (*Zopet pade obleži.*) Rajši več ne pijem. — No, Groga, iz tega ne bo nič. O, pil ga boš pa še! Še, Drenovec, še . . . O, še . . . še . . . še . . . (*Utlhne, zaspi. Pavza.*)

4. prizor.

Groga. Peter, Vinko, Janez (*pridejo iz vasi.*)

Peter. Kdo je pa tu?

Janez (*pogleda bliže.*) Pijanec Groga je.

Vinko (*pristopi in vleče Grogo za sukajo.*) Hoj Groga, ali ga je bilo preveč, kaj?

Janez. Pusti ga, te bo.

Peter. Saj nas ne more, klada. Mu prej utečemo. (*Pristopi in ga povleče za nogo.*)

Vinko (*zatuli Grogu na uho.*) Hoj, Groga, ali te je spet Drenovec na cesto vrgel?

Groga (*zagodrnja in se obrne. Dečki odskočijo.*)

Janez. Bežimo! Nas bo, bosta videla.

Peter (*od daleč.*) Groga, ali se boš kmalu naspal?

5. prizor.

Prejšnji. Štefek, Tonček, France, Drejče, Tine, Joža.

France. Kaj pa imate?

Peter. Pijanec Groga leži tu.

Vinko. Gotovo ga je Drenovec pognal iz gostilne. Tukaj je pa omagal.

Drejče. Sedaj pa leži ob cesti kakor klada.

Štefek. Tak človek je prav za prav siromak.

Tonček. Kâj bo siromak! Zakaj pa pije?

Štefek. Preveč se je privadil žganju, pa ga ne more pustiti.

Janez. Saj tisto je. V šoli smo pisali pregovor: Pijanec se spreobrne, kadar se v jamo zvrne.

Drejče. Zato sem se pa jaz zapisal med mlade junake, da se ne bom navadil piti.

Vinko. Kakšne junake?

Peter. Aha, Vinko, te pa že spet ni bilo v šoli, ko so nam to pravili. Pa tudi v telovadnici menda ne. Veliko se nas je zapisalo.

Štefek. Poglej Vinko, ali ni junak tisti, ki ne pije vina in mošta, čeprav ga drugi silijo?

Vinko. Eh, malo pa vendar smemo piti. Da le pijani nismo.

Peter. Rekli so nam, da je najbolje prav nič alkohola, dokler rastemo. Alkohol je strup in škoduje zdravju.

Štefek. Še bolj pa škoduje pameti. Kar Grgo poglej!

Vinko. Kakšen alkohol? Saj pijemo vino in mošt.

Tine. Seveda. Pa ravno v vinu in moštu je alkohol. Ta naredi, da si pijan.

Joža. To je. Če bi vino ne imelo alkohola, bi ne bil po njem nihče pijan.

Štefek. Če bi ga ne imelo! Pa ga ima in zato nočemo piti. Smo in ostanemo — mladi junaki. (*Dečki pritrjujejo.*)

6. prizor.

Prejšnji. Slavko.

Slavko (*priteče spehan*). Skoraj me je dobil žendar —

Dečki. Kaj si pa naredil?

Slavko. Ribe sem lovil, pa jo primaha ta sitnost po cesti. (*Ga oponaša v hoji.*) Toliko, da sem se mu skrtil.

France. Čemu pa siliš v prepovedane reči.

Štefek. To se pravi krasti.

Drejče (*Slavku*). Ti, Slavko, ravno prav si prišel. Poprej si rekel, da boš pijanec in boš vriskal. Poglej kako ta klada vriska. (*Kaže Grgo.*)

Dečki (*se smejejo*).

Tine. Tak je pijanec, vidiš. Tak boš ti.

Slavko. Kdo pravi, da bom tak? Pod cesto se pa že ne bom valjal.

Štefek. Slavko, pijanec pa vseeno ne smeš postati. Drugače boš grd človek.

7. prizor.

Prejšnji.

Groga (*se zbudi in počasi vstaja. Dečki se skrijejo, da jih Groga ne vidi. Slavko se le napol skrije in tiho oponaša Groga. Ta odhaja opotekaje se in poje: Prej pa ne gremo dam . . . Za kulise*).

Slavko (*skoči na oder*). Ho, Groga, oho! (*Pobere kamen*). Beži, da ne boš tepen! (*Vrže za njim*.)

Vinko (*se smeje in priskoči, pobira kamen*). Alo, dajmo pijanca!

Tonček (*priskoči in brani Vinkotu. Ostali dečki priskočijo in obkolijo Slavka, ki se skloni po drug kamen*). Vinko, pamet, to ni nič junaškega.

Štefek (*Slavku*). Pijanega lahko vsak otrok nabije. Pusti siromaka!

Slavko. Kakšen siromak? Poglej, kako se tiplje po plečih, kamor sem ga zadel, ha, ha!

Tonček. Komaj ve, zakaj ga boli. No, kaj pa vidiš lepega na njem, ko takole račá?

Slavko. Lepega nič. Imenitno je pa le, ko takole poje.

Štefek. Nak, Slavko, ni imenitno, ko se takole dere. Pojdi rajši z nami in postani mladi junak.

Tonček. Zapiši se k Orličem, da ne boš pijanec.

Slavko. Ho, k Orličem! Kaj pa mislite, saj nisem neumen.

Peter. Zakaj neumen? Ata in mama, oba bosta vesela.

Slavko. A, kaj me briga? Le bodite sami Orliči, vi brez perja ptiči.

Tonček (*stopi k njemu*). Tiho bodi, če ne . . .

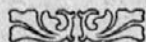
Drejče. Fant, zabavljal ne boš! (*Mu žuga*.)

Štefek (*stopi mednje in miri*).

Tine. Pustimo ga, saj ne ve, kaj dela.

Peter. Kar pojdimo, naj pa bo pijanec, če hoče. Pojdimo! (*Odhajajo dalje*.)

Slavko. Saj sem še šole do grla sit, pa bom še med Orliče hodil! Ali ste neumni? (*Se roga za njimi*.) Orliči, Orliči, vi brez perja ptiči! (*Odide v nasprotno smer*.) Zastor.

Zgodba o slepi in gluhonemi deklici.

(*Dalje*.)

Lenčino božično veselje.

Iz povedanega že vemo, kako je bil ves svet za Lenčko čisto drugačen, odkar je bila pri hiši gospodična Ana. Tudi Božič ni bil Lenčki več zgolj sladkost za nosek in usta — postal je tudi njej sladkost za dušo in srce. Bila je deležna one velike

ljubezni, ki objema o božičnih praznikih ljudi, ki so blage volje in se imajo radi med seboj.

Vsi domači so pripravljali mali Lenčki božične darove, pa so ji samo po strani namigavali, da bo dobila lepe reči. Nič gotovega ji niso hoteli povedati, da bi bila bolj radovedna in nepočakana. Pa tudi Lenčka je z Anino pomočjo pripravljala darove drugim.

Na sveti večer so imeli šolarji Lenčkinega domačega kraja veselo božičnico. Tudi Lenčko so povabili, ker so vedeli, kako pametna je postala, odkar jo poučuje gospodična Ana. Sredi velike sobe je stalo mogočno božično drevo, polno lučic in izbranih sladkosti. Seveda Lenčka ni videla te krasote, toda Ana ušala o njej s prsti pripovedovati, sama je pa tipala in tipala in nekoliko razumela. Bila je tako vesela, da je skakala in rajala okoli drevesa . . .

Povedali so ji, da bo vsak šolar dobil darilo. To ji je bilo novo veselje in prosila je, da bi smela sama razdeliti odmerjene darove. Radi so ji dovolili in ji seveda pridno pomagali pri razdeljevanju. Obrazek ji je kar žarel od sreče, da je mogla bolj srečnim tovarišem napraviti božično veselje . . . Dobro srce je imela naša slepa in gluha prijateljica!

Sama je imela šele drugo jutro prejeti darove. Šla je spat in je sklenila, da nalašč ne zaspi, češ, morebiti bom čutila, kdaj in kako bodo prišli darovi v sobo. Sklepa pa ni držala — zaspala je in sanjala notri do jutra.

Zjutraj je bila vseeno prva v hiši na nogah in — oj veselja! — vsa soba je bila polna božičnih darov. Skoraj pri vsakem koraku je zadela z roko ali nogo na lepo stvar, toliko so bili nanесли domači svoji ljubi Lenčki za božičnico . . .

Še skoraj največje veselje ji je napravil dar gospodične Ane. Dala ji je namreč ljubkega kanarčka v krasni kletki. Jim mu je bilo ime. O tem ptičku naj nam Lenčka sama pove vso veselo in žalostno zgodbo.

„Mali Jim je bil tako krotek, da mi je priskakljal na prst in je pikal iz roke s sladkorjem potresene češnje. Gospodična Ana me je naučila, da sem znala svojega ljubčka z največjo skrbjo negovati. Vsako jutro po zajterku sem mu postlala mehko posteljico in mu očedila kletko. Dala sem mu novega živeža in mu nalila v posodo čiste studenčnice.

Neko jutro, ko sem šla po vodo, sem pustila kletko na oknu. Ko sem se vrnila in odprla vrata v sobo, sem čutila, da je planila mimo mene v vežo velika mačka. Še na misel mi ni prišlo, da utegne to kaj hudega pomeniti. Ko sem pa pomolila roko v kletko, ni bilo Jima nikjer. Moj prst je zastoj čakal, da bi začutil na sebi njegovo srčkano nožico — —“

Sedaj je Lenčka seveda spoznala, kaj je bila napravila grda, neusmiljena mačka.

(Dalje.)

Vesela pošta brata Nardžiča.

Skrivnosti ni več!

Na Viču so letos naročili 250 izvodov.

Pišite o tem!

Kateri „Orličev“ nauk ti najbolj izpolnjuješ? Piši, kako ti gre kaj od rok! Zelo sta namreč radovedna „Orlič“ in brat Nardžič, ki sta poslala že precej dobrih naukov v svet, pa ne vesta, če jih kaj berete in se po njih ravirate. Zato pišite o tem!

Igra „K mamic!“

Te igre je še precej v zalogi. Naroča se pri Nabavni zadrugi v Ljudskem domu. Cena je ostala stara. Mislili smo, da jo bote bolj naročali, čeprav je ne mislite povsod igrati, ker je tudi za branje jako lepa. Naj se še kdo ojunaci, pa naj piše po nekaj desetoric izvodov, prav lahko jih bo prodal. To priporočamo posebno našim poštarjem.

Iz nabiralnika.

Loški potok. — Cenjeni brat Nardžič! Gotovo bi Vam ne bil naš kraj znan, če bi nam ne pošiljali 25 izvodov „Orliča“. Pa vendar je pri nas naraščajnikov 35, sedaj se bodo pa zopet vpisali. Ravno eno leto je, odkar smo Orlič. Znamo že precej dobro telovaditi. Včasih smo nagajivi, pa ne iz hudobije, samo vaditelja radi podražimo, ker bi radi vedeli, če zna biti jezen. (Tega paragrafa pa ni nikjer v Poslovníku bral br. Nardžič.) Danes je bil pa za nas pravi praznik, prejeli smo prvič skupno sv. obhajilo. Spremljal nas je br. tajnik, ki je obenem naš vodja. Bilo je zelo lepo. Bog živi! Alojzij Košir, Stanko Vesel, Alojzij Primožič.

Stari trg. — Cenjeni br. N.! Od nas niste prejeli še nobenega pisma. Že dolgo časa imamo Orličice. Vseh je približno 50. Zdaj se učimo vaje s palicami. Naša vaditeljica Francka je prav zadovoljna z nami. Moje največje veselje je telovadba in sestanki. Meni kar v glavo ne gre, kako se morejo moje tovarišice tako malo zanimati za orlovsko organizacijo. Vsak mesec imamo skupno sv. obhajilo. Tudi „Orliča“ prav rade beremo. Prosim, dajte to v naš list. Micika Intihar.

(Od Orličev piše iz Starega trga Alojzij Sterle in pozdravlja „z našim lepim pozdravom Bog živi!“ — Mi tudi.)

Ruše. — Dragi br. N.! Tukaj se je vgnezdila sovražna ptica, ki je nekoliko razgnala „Orliča“. Sedaj se pa zopet zbiramo. Dosedanji voditelj odidejo v Ameriko. Tako se je slišalo v časopisu. Bog živi! Vekoslav Toplak.

(Pa v istem „časopisu se je slišalo“, da voditelj ne pojdejo v Ameriko. Tega sva vesela oba, Ti in Tvoj br. Nardžič.)

Pilštanj. — Dragi br. N.! Da ne boste mislili, da smo pilštanski Orlič v tem mrazu zmrznili, Vam spet nekaj pišem. Pa smo prav navdušeni. Igrali smo igro „Orlič in drugi tiči“. Poletu smo tudi nastopili. Enkrat tudi v St. Vidu pri Planini. Zelo so nam ploskali. Menda že zato, ker smo lepo telovadili. Pa tudi slikali smo se, pa še ni slik. Če bi imel eno, bi vam jo poslal, da bi nas videli. Bog živi! Janko Regvat in Strašek Zvonko.

(Vaši slikarji so pa res dolgočasni, vsaj br. Nardžič še ni dobil slike, menda že zato ne, ker je tudi vidva nista.)

Iz Starega trga piše tudi Štefka Lavrič in ve povedati, da imajo sedaj novo vadteljico Tinco. Pravi, da ni nič manj zadovoljna kakor poprej Francka. To je prav.)

Bled. — Spoštovani br. N.! Ob začetku svojega pisma Vas prav lepo pozdravljam. Prosim, ali imate knjige, da so igre notri? Če imate, pošljite! Pri nas lepo telovadimo. Sedaj končam to pismo in ga golobčku podam, da ga ponese tja k mojemu bratu Nardžiču. Bog živi! Ušaj Lovrenc.

(Kako pesniško pišeš! Samo Prešeren, Tvoj rojak je znal še lepše. Naroči nekaj iger „K mamic“ in jih prodaj, pa sam beri! Ravno to velja bratcu Francu Cernetu z Rečice!)

Boh. Bistrica. — Dragi br. N.! Na „Orliča“ smo zelo ponosni. Radi ga čitamo, poletu smo telovadili, pozimi bomo imeli sestanke. Orličev je 21, Orličic prav toliko. Skup se zberemo vsako nedeljo. Zelo nam je všeč slika, ki je bila v zadnjem „Orliču“. Drugega novega v našem odseku ni. Bog živi! Matevž Krek, Braček Ciril, Ži man Lojzka.

Sv. Lovrenc na Pohorju. — Cenjeni br. N.! Morda že mislite, da nas pri nas nič ni. O ja, seveda smo, pa še precej nas je. Samo nobeden ni tako korajžen, da bi vzel pero in nekaj malega napisal. Zato pa jaz vzamem pero in nekaj malega napišem. Pri nas imamo dvojni naraščaj, višji in nižji. Jaz sem pri višjem. Telovadimo zelo živahno in vsi imamo veselje. Zato se pa tudi vsake vaje lahko in hitro naučimo. Drugič več.

Torej Bogomir.

Šmarjeta. — Dr. br. N.! Pri nas imamo tudi Orliča že 9 mesecev. Imamo večkrat sestanek. V kratkem bomo uprizorili lepo igro. Sedaj vam pa kličem, dragi bratci po vsej domovini: Bog živi! . Perše Janez.

Ljubljana. — Dr. br. N.! Z velikim veseljem sva s Francko brali „Orliča“ tam, kjer je tista uganka. Od veselja se mi kar roka trese. Uganili sva. Na Viču so letos naročili 250 izvodov. Prosim, da bi tudi naja napisali med ta srečne in deležne nagrade. Jaz hodim v 2. razred, Francka pa v ta prvega. Kajne, da sva pametne, ljudje z Viča pa še bolj, ker so tako brihtno sestavili. Gotovo naja ne bote pozabil napisati v „Orliča“. Kadar bom še kaj uganila, bom Vam pa spet pisala. Naslov je sestra napisala, popravlja pa nič. Mnogo pozdravov in Bog živi Vas in Vičane!

Micka in Francka iz Krakovoga.

Ljubljana-Sv. Jakob. — Dragi gospod! V imenu g. kaplana in naraščaja Vas srčno pozdravljam. Najprvo Vam pošiljam rešeno skrivnost. Glasi se: Na Viču so letos naročili 250 izvodov. Sedaj Vas pa prosim, da daste tole pismo med Veselo pošto. Dne 5. t. m. zvečer smo imeli Miklavžev večer. Skoraj vsak je dobil darilce, jaz pa zraven tega tudi „miklavževko“. Molili smo pa tako, da se je kar kadilo proti nebesom. Jože Blejec.

Maribor. — Bratu Nardžiču, poštarju, pozdrav! Orliči mariborskih bogoslovcev so bili tako učeni, da so prebrali presneto naznanilo v zadnji številki. Tretjo nagrado nam izpolnite, prva nam je že padla v nedrje. Respekt bomo pa šele takrat imeli pred Vičani, kadar bodo 250 izvodov tudi plačali. Naročili bi jih mi lahko še več, samo plačati jih ne moremo.

Naročnik in priden čitatelj „Orliča“.

(Za 4 mesece so pa Vičani le že plačali, pravj br. Nardžič.)

„Orlič“ izhaja v začetku vsakega meseca. List izdaja uprava „Mladosti“.
Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Ljudski dom.

Naročnina za odseke in krožke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 3 dinarje na leto, za vse druge naročnike 5 dinarjev.

Odg. urednik: Franc Zabret.

Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“.